

Kalendarium miasta Myszkowa

Formalnie Myszków powstał w 1925 roku w wyniku połączenia kilku istniejących od wieków, sąsiadujących ze sobą wsi. Tak po prawej, jak i po lewej stronie Warty, które w procesie urbanizacyjnym stały się nieformalnymi dzielnicami (rejonami) miasta. Cechą charakterystyczną Myszkowa jest brak przeszłości miejskiej, ponieważ prawa miejskie uzyskał dopiero w 1950 r.

- 1318-1326 - istniała osada smolarzy i węglarzy w Mrzygłodzie
- 1373-1374 - pierwsza pewna wzmianka o kościele w Mrzygłodzie
- 1402 - na liście studentów Akademii Krakowskiej wymieniono Klemensa z Mrzygłodu
- 1410 - rycerze małopolscy przeprawili się przez bród na Warcie, w przysiółku zwanym Mijaczowem, zdążając na bitwę pod Grunwaldem
- 1412 - odnotowany został mrzygłodzki wójt, co ostatecznie poświadcza istnienie miasta
- 1415 - w dokumentach pojawia się wieś szlachecka Ciszówka (Cirznicza, Ciszowka, Czyssowska), właścicielem, której był Dobko
- 1428 - w dokumentach pojawia się nazwisko Myszek, więc nazwa dzisiejszego Myszkowa pochodzi od tego nazwiska, ale inni badacze dowodzą, że osada swą nazwę przyjęła od rodu Myszkowskich herbu Jastrzębiec, którzy w XV wieku byli właścicielami dóbr mirowsko-żareckich
- 1437 - na terenie Ciszówki, istniał staw i młyn, później odnotowano w niej kuźnicę i kopalnię rudy. Jednym z jej pierwszych właścicieli byli Bonerowie z Ogrodzieńca
- 1443 - wzmiankuje się o wsi Bandusch położonej na terytorium Księstwa Siewierskiego
- 1443 - Ciszówka, Mrzygłód, należały do powiatu lelowskiego, natomiast Będusz, Mijaczów i Smudzówka - do księstwa Siewierskiego
- XV w. - powstały osady: Mijaczów, Potasznia, Smudzówka, osada młyńska - Kręciwilk i pobliska Nierada, a także znana z kuźnictwa Czarna Struga
- 1500 - została założona osada zwana początkowo "Kuźnią Żarki", którą później nazwano Kuźnica Myszków, potem Myszków
- 1598 - w dokumencie, który powstał po wizytacji parafii w Mrzygłodzie przez biskupa krakowskiego, wspomniano o domu dla rektora, czyli dyrektora miejscowej szkoły parafialnej
- 1599 - Mijaczów należał do Walerego Tymańskiego, siewierskiego pisarza ziemskiego
- XVI w. - w Kuźnicy Ciszowskiej pracowała huta o trzech kołach hutniczych. Później wstawiono wielki piec o rocznej wydajności 15 tys. cetnarów. Dzierżawcą pieca był Marceł Kempner
- 1629 - rejestr poborowy odnotował spustoszoną kuźnicę Myszków; a także kuźnicę w Nowej Wsi
- 1635 - uruchomiono w Mrzygłodzie szpital dla ubogich
- 1642 - zwolniono mieszczan mrzygłodzkich z obowiązków pańszczyźnianych przez Stanisława Warszyckiego
- 1653 - Stanisław Warszycki, wybudował w Mrzygłodzie, w miejsce dawnego, modrzewiowego kościoła - mурowany
- 1656 - W Będuszu rozegrała się potyczka szlachty siewierskiej ze Szwedami
- XVII w. - lata potopu doprowadziły do likwidacji wielu kuźnic, zlokalizowanych na terenie dzisiejszego Myszkowa
- 1782 - w osadzie Mijaczów został wybudowany wielki piec hutniczy, którego głównym budowniczym był hutnik Gordon; w dobrach należących wtedy do Bobrowskich. W 1838r. został przebudowany, przez Markusa Kempnera
- 1783 - wzmiankuje się o wsi Smuzewka (ob. dz. Smudzówka), wywodząca się od nazwy osobowej Smudz lub Smudza
- 1789- 1790 - w wyniku likwidacji Księstwa siewierskiego oddzielone dotychczas granicą obecne dzielnice miasta znalazły się w jednym państwie - Królestwie Polskim

1795 - tereny dzisiejszego Myszkowa i okolic znalazły się w granicach Królestwa Pruskiego nowo utworzonej prowincji Nowy Śląsk

XVIII w. – Mrzygłód po wojnie północnej, spustoszeniu przez kozaków oraz po latach nieurodzajów i epidemii podupada, zanika handel i rzemiosło

XVIII w. - Joachim Borowski wybudował pałac z kaplicą w Mijaczowie. W Mijaczowie urzędował konny strażnik w przykomórce komory celnej w Koziegłowach

Koniec XVIII w. - wieś Mijaczów stanowił oddzielny klucz dóbr

1807 – na mocy traktatu w Tylży Myszków i okolice weszły w skład powiatu lelowskiego departamentu kaliskiego Księstwa warszawskiego, część znalazła się w powiecie siewierskim

1815 - na mocy postanowień Kongresu Wiedeńskiego Myszków wraz z powiatem lelowskim został włączony do woj. krakowskiego w Królestwie Polskim. W Królestwie Polskim pozostał do 1914

1.03.1863- rozegrała się Bitwa pod Mrzygłodem pomiędzy oddziałem powstańczym dowodzonym przez pułkownika Teodora Cieszkowskiego a formacją wojsk rosyjskich

XIX w. - szkoła parafialna w Mrzygłodzi zostaje zastąpiona elementarną, do której w 1853r. uczęszczało 80-ciu uczniów

1837-1838 - wybudowano wielki piec w Michałowie dzierzawcą, którego był Krogulski

1845-48 - uruchomiono linię kolejową biegnąca przez tereny Myszkowa

1858 - Dawid Bauerertz nabył od Markusa Kempnera majątek ziemski mijaczowski

1866 - Myszków należał do Guberni Piotrowskiej, Powiatu Będzińskiego

1870 - Mrzygłód ostatecznie utracił prawa miejskie

1871 - w Będuszu funkcjonowała szkoła, na którą rocznie władze rządu rosyjskiego przeznaczały z budżetu 173 ruble rosyjskie

1872 - zakład w Mijaczowie występuje w dokumentach pod nazwą - Fabryka Maszyn, Odlewnia Stali i Żelaza. Bracia Bauerertz

1872 - powstała Fabryka Cegły Ogniotrwałej Izaaka Scheina

1876 - powstała Fabryka Cegły Ogniotrwałej Leona Sójki

1880 – oddano do użytku dworzec kolejowy

1883 - powstała w Mijaczowie fabryka przędzy wigoniowej Augusta Schmeltzera (późniejsze Zakłady Przemysłu Zgrzebnego, następnie Fabryka "Wartex", ob. teren Sokpol)

1894 - spółka akcyjna Artur Steihagen i Ludwik Wehr zbudowała w Mijaczowie fabrykę wysokiej jakości papieru (Myszkowskie Zakłady Papiernicze, obecnie Fabryka Papieru Myszków)

1895 - 1899- powstała Fabryka Przędzy Bawełnianej Towarzystwa Akcyjnego Fabryki WYROBÓW Bawełnianych "Włodowice" w Pohulance

1 poł. XX w. - na terenie obecnego Myszkowa i Będusza powstały niewielkie kopalnie węgla brunatnego „Hanna”, „Nierada”, „Adolf” i „Adela”

1900 – wielki pożar zniszczył Mrzygłód, spłonęło 157 domów mieszkalnych i 125 zabudowań gospodarczych

1905 - przedsiębiorcę "Włodowice" nabył Otto Dulla. stworzył on nowy zakład pod nazwą Fabryka Blaszanych Emaliowanych Naczyń „Włodowice” która potem została przekształcona na Fabrykę Naczyń Emaliowanych "Włodowice"

1908- wybudowano i otwarto szkołę w Mrzygłodzi

05.02.1908 - dokonano zamachu bombowego na Józefa Bauerertz i jego córkę Jadwigę Bauerertz-Wilk

1909 - otwarto szkołę w Mijaczowie. Była to placówka przyfabryczna i nosiła nazwę:” Steinhagen i Wehr S.A.”

1910 – utworzono szkołę w Mrzygłódce

1912 - utworzono firmę Soie Artificielle de Myszkow-Bruxelles ; otwarto szkołę w Pohulance

1908-14 - wybudowano kościół św. Stanisława

1918-1920 – w opuszczonej fabryce Otto Dulla zostały ulokowane Wojskowe Zakłady Naprawcze Taboru Samochodowego. Naprawiono samochody pochodzące z demobilu

- 12.02. 1919 – zakłady w mieście przystąpiły do strajku powszechnego do którego nawoływały KPRP i PPS
- od 1919 - żydowska społeczność Myszkowa podlegała pod gminę żydowską w Zawierciu
- 1920-30 - rozbudowano kościół św. Stanisława
- 1922 – Zakład O. Dulli wykupiło Towarzystwo Aukcyjne „Wulkan” z Warszawy. W tym samym roku rozpoczęto produkcję w fabryce pod nazwa „Światowit”
- 1922 – rozpoczęła produkcję w Fabryce Sztucznego Jedwabiu w Myszkowie
- 1924 – utworzono gminę Myszków. W tym celu wydzielono z gminy Żarek: Ciszówkę, Myszków Nowy i Myszków Stary, Mijaczów z gminy Pińczycze i Pohulanekę z gminy Włodowice
- 1927 - Myszków został włączony do nowo utworzonego powiatu zawierciańskiego
- 1.05.1936 - podobnie jak w innych miastach regionu również w Myszkowie odbyły się potężne manifestacje pierwszomajowe, w których uczestniczyli komuniści, socjaliści, bezpartyjni, robotnicy i chłopci. Manifestacji mającej charakter antyfaszystowski pilnowała milicja porządkowa
- 2.09. 1939 - o poranku piechota 2 niemieckiej dywizji lekkiej natarła na pozycję Krakowskiej Brygady Kawalerii pod Woźnikami. W wyniku zdecydowanej przewagi militarnej najeźdźcy wyposażonego m.in. w ok. 40 czołgów wojska polskie nie mając możliwości uzyskania dodatkowego wsparcia rozkazem gen. Piaseckiego zostały wycofane ok. godz. 9 na linię rzeki Warta w rejonie Myszkowa i Zawiercia. Wkrótce linia Warty właśnie w rejonie Myszkowa została zdobyta przez wojska niemieckie a wojska polskie wycofały się w rejon Pradel
09. 1939 - Myszków został wcielony do III Rzeszy i wszedł w skład prowincji Górny Śląsk (pod nazwą Myschkow)
- 26 .10.1939 - w wyniku dekretu Hitlera tworzącego z fragmentu Polski Generalną Gubernię, Myszków został wcielony do rejencji opolskiej w III Rzeszy . Dotychczasowe struktury konspiracyjne podporządkowane były pod Częstochowę jednak zaistniała zmiana wymusiła na organizatorach ruchu oporu reorganizację i tak rejon myszkowski zaczął podlegać pod organizację zawierciańską
- grudzień 1939 - jedną z pierwszych organizacji walczących z okupantem na terenie Myszkowa była lewicowa PPS "Wolność - Równość - Niepodległość", która z Myszkowa, Koziegłówek, Poraja, Pińczyc, Koziegłówek i Żarek utworzyła obwód myszkowski. Na czele lokalnej WRN stali Teodor Wolski ps. "Michał" - kierownik polityczny i Mieczysław Stelmach ps. "Zawierucha" - dowódca batalionu Gwardii Ludowej
- 1943 – odbyła się akcja PPS w wyniku której uszkodzono piec odlewniczy w fabryce Bracia Bauerertz, pozwoliło to na przerwanie pracy w zakładzie na 6 tygodni
- 27.06.1944 - w Mrzygłódce oddziału AK Stanisława Wencla „Twardego” stoczył walkę z wojskiem niemieckim. W pacyfikacji wsi uczestniczyli członkowie Reichsarbeitsdienstu (RAD – Służba Pracy Rzeszy), którego obóz znajdował się w Mijaczowie
- 10.07.1944 - w odwecie oddziału porucznika Jerzego Kurpińskiego „Ponurego”, zaatakował obóz Reichsarbeitsdienstu w Mijaczowie. W walce zginęło 43 Niemców, po stronie polskiej nie było zabitych. Po akcji partyzanckiej, Niemcy rozstrzelali 22 jadących do pracy robotników
- 21.08.1944 - oddział Stanisława Wencla dokonał ataku na własowców strzegących fabryki „Światowit” w Myszkowie, celem pozyskania broni. Broni nie znaleziono, zdobyto kasetę z pieniędzmi
- 20.01.1945 - wojska rosyjskie z jednostki 21 Armii gen. Gusajewa wyzwoliły Myszków spod okupacji hitlerowskiej
- 24.01.1945 – na posiedzeniu Rady Gminy utworzono MO na bazie Gwardii Ludowej PP-WRN
- 19.09.1945-1952 - działała Szkoła Przemysłowa, przy Fabryce „Światowit”
- 1945-1955 – prowadzono prace nad elektryfikacją Myszkowa
- 6.03.1946 - oddział Konspiracyjnego Wojska Polskiego pod dowództwem Lucjana Słonczyckiego „Drabina” dokonał napadu na Urząd Gminy w Mrzygłódzie
- 1946 - Myszków liczył 9 tys. Mieszkańców

1949 – utworzono Gminną Bibliotekę Publiczną, obecnie - Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Myszkowie

1 .01.1950 - rozporządzeniem Ministra Administracji Publicznej z dnia 8 września 1949 r. Myszków uzyskał prawa miejskie będąc w pow. zawierciańskim, woj. katowickie (do 06. 1975 r.)

1951 – do Myszkowa przyłączono Gruchłę, Pohulanę, Połomię Myszkowską; uruchomiono przystanek PKP Mrzygłód

01.09.1952- otwarto Zasadniczą Szkołę Zawodową, obecnie - Zespół Szkół Nr 1 im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Myszkowie

1952-1955 – działało Technikum Odlewnicze

1953 - oddano do użytku szpital

1955 - powstał nowoczesny jak na ówczesne czasy oddział Zakładów Metalurgicznych - odlewnia Myszkowskich Zakładów Metalurgicznych Mystal

1956 - z północnej części powiatu zawierciańskiego utworzono powiat myszkowski istniejący do 31.05.1975 - do tego powiatu weszły miasta: Myszków, Kozięglowy i Żarki oraz gromady: Będusz, Choroń, Cynków, Gniazdów, Góra Włodowska, Jastrząb, Jaworznik, Kozięglówki, Kuźnica Stara, Lgota Górna, Ludwinów, Masłońskie, Mzurów, Niegowa, Nowa Wieś Żarecka, Osiek, Pińczyce, Przybynów, Poraj, Siedlec, Sokolniki, Tomiszowice i Zawada

1956 - rozpoczął działalność Sąd Powiatowy w Myszkowie z siedzibą w Zawierciu; utworzono Prokuraturę Powiatową ; utworzono Zawodową Straż Pożarną w Myszkowie obecnie Powiatowa Państwowa Straż Pożarna w Myszkowie

1956-1962 – budowano i oddano do użytku stadion

1957 – rozpoczęto budowę pierwszego wodociągu

1958 - do Myszkowa przyłączono – Bory

1958- 1967 – budowano i otwarto Dom Kultury

1959 – utworzono Bibliotekę Pedagogiczną, obecnie – Publiczna Biblioteka Pedagogiczna RODN „WOM” w Częstochowie filia w Myszkowie

1961 – zakończono elektryfikację Mrzygłodu

1962 – utworzono Miejski Zakład Usług Komunalnych, w 1967 r . przekształcony w Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej, obecnie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej "Saniko"

1964 – otwarto basen kąpielowy na Pohulance

1965 – utworzono w Myszkowie Cech Rzemiosł Różnych

1965-1966 – budowano i otwarto Państwowe Technikum Hodowlane, obecnie -Zespół Szkół nr 2 im. H. Kołłątaja w Myszkowie

1969 - zatwierdzono herb miasta, którego autorem był Ryszard Adamiak; zakończono budowę KP MO w Myszkowie

1973 - włączono do Myszkowa Nową Wieś Żarecką , liczba mieszkańców przekroczyła 20 tys.; oddano do użytku wiadukt

1979 – rozbudowano właściwą sieć gazową na terenie Myszkowa

1 .06. 1975 - w wyniku kolejnej reformy administracyjnej i likwidacji powiatów w całym kraju, Myszków został włączony do nowo powstałego woj. częstochowskiego jako drugie po Częstochowie miasto pod względem wielkości; rozpoczęto budowę oczyszczalni ścieków i kanalizacji, w 1980 r. rozpoczęła ona pracę

1976 – do Myszkowa przyłączono Będusz

1977 - Myszków zamieszkiwało 25 tys. Mieszkańców; utworzono Zakład Mleczarski Myszków-Szczekociny, od 1989 zakład w Myszkowie zaczął działalność samodzielnie

1980 – utworzono w Myszkowie Zakład Wodociągów i Kanalizacji nr 2, podległy Wojewódzkiemu Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji w Częstochowie. Powstał on na bazie Zakładu Wodociągów i Kanalizacji przy RPGKiM. Przejął eksploatację sieci wodno- kanalizacyjnej w miastach: Myszków, Żarki i Woźniki. Po skomunalizowaniu mienia z dniem 01.01.1995 r. powstał Miejski Zakład

Wodociągów i Kanalizacji na prawach zakładu budżetowego. Obszar działania Zakład obejmował tylko teren miasta Myszkowa. Po rejestracji w Sądzie Gospodarczym w Częstochowie MZWIK przekształcił się w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, której właścicielem w 100% jest Gmina Myszków.

8-9.09.1980 - przeprowadzono strajk na terenie tzw. Nowej Huty, brało w nim udział ok. 3 tys. osób)

1982 – powstała firma Krisbut

1983 – przyłączenie do Myszkowa - Mrzygłodu, Mrzygłódki, Kreciwilka, Nierady, Rębów, Potasznicy

1984 - uruchomiono miejską komunikację

1990 – utworzono Komendę Rejonową Policji w Myszkowie, w 1999 r. zmieniła nazwę na Komenda Powiatowa Policji w Myszkowie

1992 – zarejestrowano firmę Sokpol

1993 - odkryto złoża rud molibdenu, wolframu i miedzi na polach Będuskich

1994-2002 - myszkowska drużyna piłkarska Krisbut Myszków przez 8 sezonów była w II lidze

1995 - uruchomiono przejście podziemne dla pieszych przy dworcu PKP i jednocześnie zamknięto niebezpieczny przejazd przez tory

1996 - otwarto kryte baseny

25.08.1996 – odbyła się koronacja obrazu Matki Bożej Różańcowej (Mrzygłodzkiej)

1997 - podpisano umowę partnerską z Kopřivnice w Czechach

1999 - w wyniku kolejnej reformy administracyjnej Myszków znalazł się w województwie śląskim. Jednocześnie przywrócono powiat myszkowski, w skład którego weszły gminy: Koziegłowy, Myszków, Niegowa, Poraj, Żarki

1999 - nadano miastu flagę, której projekt stworzył R. Adamiak; podpisanie umowy partnerskiej z Los Alcázares w Hiszpanii

przeł. XX/XXI w. - nadbudowano wieżę kościoła św. Stanisława

2001 - Myszkowskie Zakłady Odlewnicze Mystal postawiono w stan upadłości. Stalownię i wydział obróbki kupiły odlewnie Polskie S.A. ze Starachowic i utworzono Zakład Odlewniczy Mystal S.A. później na jej bazie powstała spółka Mistal, a następnie Nowy Mystal [wg dziennika Naszemiasto.pl]. Urząd Miasta podpisał umowę partnerską z miastem Zwönitz w Niemczech

2002 - podpisano umowę partnerską z Námestovem na Słowacji; Powołano do życia Stowarzyszenie Osiedlowe Podlas

2005 - oddano do użytku miejską oczyszczalnię ścieków

2008 - oddano do użytku pierwsze boisko „Orlik”

2009 – ogłoszono upadłość Nowego Mystalu

2010 – wydano pierwszą monografię o Myszkowie „Po obu stronach Warty. Zarys dziejów Myszkowa”

2011 – otworzono galerię Kupieckiej "Oczko". Stała ona na miejscu zrujnowanych fabrycznych hal; Otwarcie marketów Kaufland, Netto

2012 – oddano do użytku nowo dobudowane pomieszczenia szpitala

2013 - PKS postawiono w stan likwidacji, miasto przejęło teren

2014 – zakończono modernizację dworca kolejowego; oddano do użytku nowe pomieszczenia budynku Sądu Rejonowego; podpisanie umowy partnerskiej z Békés (Węgry)

2015 - powstawał nowy obiekt rekreacyjno-sportowy na Pohulance. W okolicach byłego basenu

2016 – duża modernizacja Miejskiego Domu Kultury; oddano do użytku kompleks sportowy „Dotyk Jury” w dzielnicy Pohulanka